

Utbildningsinspektion i Lyngåkraskolan Förskoleklass och grundskola årskurs 1–5

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av utbildningsresultaten	3
Bedömning av verksamheten	3
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Lyngåkraskolan den 2 mars 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Lyngåkraskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Lyngåkraskolan intervjuades rektorn, lärare, elevhälsan och elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklass och årskurserna 1–5. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Lyngåkraskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	54
Förskoleklass	23
Grundskola	131

Lyngåkraskolan är en F–5 skola i Skolområde Norr och ingår i Getinge verksamhetsområde. Skolan ligger i Harplinge 1,5 mil norr om Halmstad. Rektorn för Lyngåkraskolan är också rektor för F–5 i Getingeskolan.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Lyngåkraskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Kunskapsresultaten i svenska, matematik och engelska är mycket goda på Lyngåkraskolan och eleverna utvecklar de förmågor som läroplanen anger. Undervisningen är allsidig och erbjuder ett varierat lärande som rymmer stimulans och utmaningar. De åldersblandade familjegrupperna öppnar möjligheter för ett gott värdegrundsarbete. Skolan klarar på ett bra sätt av att identifiera elever med stödbehov och elever i behov av stöd har goda möjligheter att få detta. Personalens utbildningsnivå är god.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Elevernas inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer behöver förbättras.
- Arbetet kring kunskapsmålen bör utvecklas.
- System för att följa upp och dokumentera elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen än svenska, matematik och engelska behöver utvecklas.
- Samverkan med mottagande skola för årskurserna 6–9 behöver förbättras.
- Arbetsplanen saknar förankring i verksamheten.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Elevens val erbjuds inte i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 19–20 §§ grundskoleförordningen).
- Skolan har inte upprättat någon kvalitetsredovisning (3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).
- Teknik och hem- och konsumentkunskap måste erbjudas så att kunskapsmålen för årskurs 5 kan uppnås (1 kap. 4 § och 2 kap. 6 § grundskoleförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

Resultaten på nationella prov för årskurs 5 år 2005 visar att 100 procent av eleverna uppnått målen i svenska, matematik och engelska. Rektorn och intervjuade lärare menar att svenska, matematik och engelska är starkt prioriterade. Skolan saknar system för att följa upp elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen.

En viktig förutsättning för att kunna utöva det inflytande över undervisningen som läroplanen anger är att eleverna har kunskap om målen för utbildningen. En diskussion om målen för utbildningen bör löpa som en röd tråd och återkomma vid olika tillfällen, exempelvis i samband med bedömningar eller när ett nytt arbetsområde startas. Intervjuer med både elever och personal visar att man ofta diskuterar och sätter upp delmål, men att dessa inte alltid relateras till målen för utbildningen på längre sikt. Lärarintervjuer visar att det är vanligare att man för diskussioner kring stoffval än kring mål. Också vid diskussioner med mottagande skola diskuteras mer stoff än mål. Inspektörerna bedömer att arbetet kring kunskapsmålen bör utvecklas på skolan.

Stämningen vid Lyngåkraskolan beskrivs genomgående som god. Vid besöket mötte inspektörerna en lugn och trygg miljö och denna bild bekräftades av intervjuade elever, föräldrar och personal. Eleverna förefaller ta ansvar för den gemensamma miljön och inspektörerna kunde konstatera att nedskräpning och klotter knappast förekommer. Vid lektionsbesök kunde inspektörerna konstatera att stämningen var positiv. Intervjuade elever menade emellertid att det ibland är stökigt på lektionerna med elever som skriker och springer runt.

Sammanfattning

Lyngåkraskolan präglas av ett trivsamt och tryggt klimat där eleverna tar ansvar för den gemensamma miljön. Kunskapsresultaten är mycket goda i svenska, matematik och engelska men skolan bör utveckla system för att följa upp elevernas kunskapsutveckling i övriga ämnen. Vidare behöver arbetet kring kunskapsmålen utvecklas.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skollledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Läroplanen anger att eleverna skall utöva ett inflytande över innehåll och arbetsformer i undervisningen. Detta inflytande skall öka med stigande ålder och mognad.

På Lyngåkraskolan finns klassråd, elevråd och matråd. En lärare ansvarar för elevrådet som träffas varannan vecka. Elevrådet diskuterar önskemål om inköp och ordningsregler. Däremot tar de inte upp frågor som rör undervisningen. Eleverna har inte kunskap om målen för utbildningen. Under inspektionen kunde inspektörerna också konstatera att det inflytande som kommer ifråga till största delen handlar om när man vill göra de arbetsuppgifter som är planerade.

På skolan finns ett föräldraråd i samverkan skola – förskola. Intervjuade föräldrar var nöjda med den samverkan som finns mellan föräldrarådet och rektorn. De menar att hon är tillgänglig och bjuder in till inflytande.

Från och med den 1 april 2006 skall varje verksamhet ha en likabehandlingsplan, lagen (SFS nr: 2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Planen skall syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall årligen följas upp och ses över. Vid inspektionsbesöket hade Lyngåkraskolan en handlingsplan, gemensam för Getinge verksamhetsområde, mot kränkande behandling i enlighet med läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. (Lpo 94). Denna plan behandlade dock inte kränkningar mellan vuxen och elev, vilket bör vara en del av skolans handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling enligt Lpo 94. Inspektörerna förutsätter att skolan beaktar alla former av kränkande behandling i sitt fortsatta arbete och att detta också kommer till uttryck i den nya likabehandlingsplanen.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Enligt grundskoleförordningen skall det på skolan finnas en arbetsplan. Getinge verksamhetsområde har en gemensam arbetsplan, där det inte går att urskilja Lyngåkraskolan. För att arbetsplanen skall kunna vara det verktyg som intentionen är, måste arbetsplanen vara just lokal och ta hänsyn till de specifika förhållanden som råder på skolan. Arbetsplanen bör aktualiseras och förankras hos personalen, eleverna och deras vårdnadshavare så att den fungerar som ett levande dokument för Lyngåkraskolan.

Undervisningen på Lyngåkraskolan bedrivs dels åldersblandat (skolår 4–5) dels åldershomogent (F–3). På skolan finns också så kallade familjegrupper. Familjegrupperna består av ett tiotal elever i en åldersblandad grupp. Grupperna träffas regelbundet, äter tillsammans och arbetar bland annat med värdegrundsfrågor.

Ur intervjuer med företrädesvis personalen framträder bilden av att samverkansformerna mellan Lyngåkraskolan och den mottagande 6–9 skolan i Getinge inte är tillräckligt utvecklade. Överlämnandesamtal förekommer och försök har gjorts för att bättre förbereda eleverna inför övergången, men elevernas lärande måste i högre utsträckning ses i ett långsiktigt, progressivt perspektiv och deras sociala miljöbyte vara grundligt förberett.

Individanpassning och stöd

På Lyngåkraskolan finns en specialpedagog, som också tjänstgör på Steninge-skolan och Kvibille skola. Hon menar att nätet för att fånga upp elever i behov av stöd är finmaskigt och att inga elever faller igenom. Projektet ”Tidig

läshjälp” inspirerat av Reading Recovery har inneburit ett lyft för läsinläringen. Enligt specialpedagogen prioriterar skolan satsningar på basfärdigheter för att eleverna skall klara övergången till Getingeskolan i årskurs 6.

För elever i behov av stöd upprättas åtgärdsprogram av specialpedagogen i samverkan med klassläraren och föräldrarna.

Utvärdering av lärandet

Dokumentation av elevernas kunskapsutveckling är ett viktigt redskap för att kunna följa elevernas kunskapsutveckling och för att kunna bedöma när stödsatser behöver sättas in. Dokumentationen är också en viktig förutsättning för den information som skall ges under utvecklingssamtalet. I samband med utvecklingssamtalet skall en individuell utvecklingsplan upprättas för eleven. Planen skall vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. På Lyngåkraskolan följs elevernas kunskapsutveckling upp bland annat i utvecklingssamtalen. Dokumentationen är god i vissa ämnen och bristfällig i andra. Inspektörerna bedömer att skolan saknar gemensamma rutiner och former för att dokumentera elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Ett arbete för att skapa en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev har påbörjats på skolan. Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev. Inspektörerna vill därför framhålla vikten av att skolan upprättar dessa planer.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet skall varje år upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Verksamhetsområdet har en verksamhetsplan som tillika utgör områdets kvalitetsredovisning. Inspektörerna bedömer att skolan skall ha en egen kvalitetsredovisning samt att den enligt förordningen skall bedöma i vilken utsträckning de nationella målen har nåtts och vilka åtgärder skolan ämnar vidta för en högre måluppfyllelse.

Ledning och intern kommunikation

Skolan leds av en vikarierande rektor, som också är rektor för årskurserna F–5 på Getingeskolan. Lyngåkraskolan ingår i Getinge verksamhetsområde som är en del av skolområde norr. Den nya organisationen hade vid tiden för inspektionen ännu inte satt sig trots att den var drygt ett år gammal. Den gamla strukturen med en rektor och ett antal biträdande rektorer för rektorsområdet lever kvar. Ett tecken på detta är den gemensamma arbetsplanen och den gemensamma kvalitetsredovisningen. Lyngåkraskolans vikarierande rektor delar sin tid mellan Getingeskolan och Lyngåkraskolan, men anser att hon trots detta kan arbeta som pedagogisk ledare genom att besöka klasser och prioritera pedagogiska diskussioner på arbetsplatsträffarna.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att värdegrundsarbetet på Lyngåkraskolan är ambitiöst. Elevernas inflytande över undervisningens innehåll kan emellertid utvecklas och samverkan med mottagande 6–9 skola kan förbättras. Elevers stödbehov tillgodoses väl. Skolan skall ha en arbetsplan med förankring på den egna skolan och en egen kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningen skall i enlighet med

förordningen bedöma i vilken utsträckning de nationella målen har nåtts och vilka åtgärder skolan ämnar vidta för en högre måluppfyllelse.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

På Lyngåkraskolan finns inga elever med behov av modersmålsundervisning eller svenska som andraspråk.

Elevers val är en del av undervisningen som är avsedd att ge eleverna en möjlighet till breddning eller fördjupning i något eller några ämnen. Eleverna skall enligt förordningen erbjudas ett allsidigt urval av ämnen som elevers val och det måste vara tydligt för eleven vilka val som finns och när denna valmöjlighet finns. På Lyngåkraskolan har man inte elevers val. Elevers val erbjuds inte heller på den mottagande 6–9 skolan.

Skolan deltar i försöket med utbildning utan timplan i grundskolan. På skolan sker ingen undervisning i hem- och konsumentkunskap eller teknik. Inspektörerna bedömer att skolan måste genomföra undervisning i ämnena i syfte att nå kursmålen i årskurs 5.

I grundskolans årskurser 1–5 finns 9,7 lärartjänster. Lärartätheten är 7,4 lärare på 100 elever jämfört med 7,4 i kommunen och 7,9 i riket. Samtliga lärare har lärarutbildning och används efter sin kompetens. Skolan har ett mindre bibliotek som sköts av lärarna på skolan.

Den datorutrustning som fanns vid inspektionstillfället medger inte att utbildning i datoranvändning sker på skolan. Efter inspektionen har emellertid antalet datorer ökat betydligt på skolan.

Sammanfattning

Elevers val måste genomföras enligt kraven i grundskoleförordningen. Undervisning i teknik och hem- och konsumentkunskap skall genomföras i syfte att nå kursmålen i årskurs 5.

Datum	Ort
2006-12-13	Lund

Barbro Nässén
Kjell Ahlgren